

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački
Homilija na svetkovinu Uznesenja Blažene Djevice Marije
Marija Bistrica, 15. kolovoza 2014. godine.
Čitanja: *Otk 11,19a; 12,1-6a.10ab; 1 Kor 15,20-27a; Lk 1,39-56*

Subraćo svećenici, redovnici i redovnice,
braćo i sestre u Kristu,
dragi bistrički hodočasnici!

1. I ove smo godine odgovorili Božjemu poticaju i došli k svojoj Bistričkoj Majci. Kao narod Božji na putu sabrali smo se u zajedništvu ovoga slavlja, u krilu Crkve koja zahvaljuje i koja se klanja. Ovdje nismo sami, ovdje nas ima puno, ovdje smo narod Božji, ovdje smo raspjevana Crkva koja moli i promatra sebe u proslavi Blažene Djevice Marije na nebo uznesene.

Kao što to pokazuje današnja liturgija, između Marije i Crkve postoji duboka nutarnja povezanost. I jedna i druga prihvaćaju Božju riječ, žive od vjere, nose ljudima radost svoje blizine s Bogom, zahvalno sudjeluju u otajstvu Kristova života. Pogleda usmjerena prema vječnosti Crkva živi u pouzdanju da će uskrsnuti s Kristom, koji je svojom smrću pobijedio smrt, zadnjega neprijatelja čovjeka i svijeta (usp. *Drugo čitanje*). Upravo tu pobjedu i nadu Crkva vidi ispunjenu u Presvetoj Bogorodici Mariji.

Od prve Pedesetnice, kada su apostoli s Marijom bili u molitvi i primili dar Duha Svetoga za rođenje Crkve, neprestano svjedočimo istu blizinu s Blaženom Djevicom Marijom. Neraskidiva je ta povezanost koju osjećamo istinom svoga života i na koju se rado vraćamo osobito u ovim ljetnim danima, bez obzira kakvim nas putovima vodio Gospodin i kakve su nam životne okolnosti.

U hrvatskom nacionalnom svetištu Mariji Bistrici, opet smo zajedno s Marijom. Ovo zajedništvo dragocjen je znak otajstva našega spasenja!

2. Knjiga Otkrivenja, iz koje je današnje prvo čitanje, opisuje nam viđenje. U nebeskome Božjem hramu najprije se pokazao Kovčeg saveza, zatim veliko znamenje trudne Žene, zaodjenute sjajem, pred koju stupa prijeteći Zmaj.

Osjećamo dramatičnu napetost i sukobljenost između Božjega darivanja spasenja i nastojanja da se spriječi rođenje Djeteta po kojemu na svijet dolazi Božja vladavina i pobjeda nad zlom.

Ta tri znamenja ostaju znakovita za svako vrijeme. Ne smijemo ih previdjeti, posebno ako se u liku Žene ne vidi samo Marija, nego i Crkva. Naš je zemaljski hod usmjeren prema nebeskoj slavi. Do nje ne možemo bez Božjega milosrđa i saveza što ga je sklopio sa svojim narodom dajući mu zapovijedi. Do nebeske slave ne možemo bez Božje vjernosti koju je konačno potvrdio u utjelovljenju, smrti i uskrsnuću svoga Sina. Taj savez, sklopljen u Kristovoj krvi, ostaje živjeti u snazi Duha Svetoga u Crkvi koja živi u sjaju Božje slave, ali trajno i u mukama rađanja.

U tom čudesnom prizoru vidljivo je da zlo sve svoje zadaće svodi na jednu – spriječiti rađanje života. Zlo se u konačnici objavljuje kao suprotstavljanje Životu, jer je apostol Ivan u viđenju zapisao: *Zmaj stade pred Ženu koja imaše roditi*. To je temeljna napetost koja struji kroz povijest čovječanstva. Ta napetost je trajno upozorenje Crkvi i svakom od nas vjernika.

Zmaj koji stupa pred Ženu želi spriječiti gledanje sjaja, otajstva neba, otajstva dolaska života na svijet te ujedno razoriti i uništiti plod Ženina krila. Zlo ne prihvaća radost života; zlo se protivi životu, Božjoj novosti. Zlo sputava nadu. Zlo pokazuje svoju zastrašujuću moć. Međutim, taj govor prepun slika pred nas iznosi stvarnost da Božji neprijatelj gubi vlast nad svijetom i čovjekom, premda se Žena pred zlom morala skloniti u pustinju, u kojoj joj je Bog pripremio sklonište.

3. Draga braćo i sestre, napetost prizorâ iz prvoga čitanja danas je važno čitati u svjetlu Evandjelja. Blažena Djevica Marija u svojoj trudnoći dolazi u Zaharijin dom, pozdravlja Elizabetu i pokazuje im se u otajstvu Božjega dara.

U Mariji slobodno možemo vidjeti otvaranje Božjega hrama na zemlji. Marija je kao *zavjetna škrinja* – kako ju zazivamo u litanijama – koja je u sjaju Duha Svetoga donijela radost u susretu dviju majki.

Taj susret nije obilježen suprotstavljanjem i sukobom, nego titrajem života koji pobuđuje blagoslov. Pjesme kojima dvije blagoslovljene žene izgovaraju zahvalu i molitvu posvema izokreću logiku sukoba, neprihvatanja, prijetnja i zatiranja Božje inicijative. Taj govor donosi mir, jer je pun prepoznavanja Božjih dobara i ostvarenih nada koje nisu živjele kao osjećaj prava, nego kao poniznost pred Božjom veličinom.

Kako samo toplo i samozatajno zvuče Elizabetine riječi: »Otkuda meni da mi dođe majka Gospodina mogega?« Ona se divi tome što se dogodilo. Blagoslivljajući Mariju ona gleda svoj život, raduje se Marijinoj blizini. I Marija u prvi plan stavlja Boga, a sebe doživljava u neznanosti službenice, dajući hvalu Božjoj dobroti i snazi.

I na kraju, Evanđelje ne završava riječima bijega i sklanjanja, nego ostanka u zajedništvu, u međusobnoj blizini i pomoći koja je nadahnuće za nove nade.

4. Draga braćo i sestre, u našem svakidašnjem životu Blažena Djevica Marija prisutna je svojim blaženstvom. U njezinu je hvalospjevu *Veliča duša moja Gospodina* dirljiva povezanost vlastite skromnosti i poniznosti, kao i svijest o tome što Bog po njoj čini na radost budućih naraštaja. Marija u vjeri zna da sve što se događa u njenu životu vodi Bog. To je temeljna radost koju ne mogu potamniti niti ugušiti nikakve nevolje i zla.

Marija je tako prvi plod Kristova vazma, u kojemu je Gospodin ostvario ono što želi ispuniti i na svakome od nas. Krist je novi Adam koji donosi život i zauvijek oduzima, uništava moć zla i smrti.

Krist nam je objavio nebesku slavu i konačnu pobjedu, ali jednako tako očitovao kako se ta slava odražava u zemaljskome življenju. Mi u svojoj ljudskoj slabosti i nestalnosti, osobito po svetim sakramentima, posebno ispovijedi i Euharistiji, živimo plodove neba.

Braćo i sestre, u svjetlu Riječi Božje današnje svetkovine lakše vidimo svoj sadašnji crkveni i društveni trenutak. Kao vjernici živimo radosnu zbilju da se nebo otvorilo i da nam se Bog darovao, oslobodio nas je Zloga i njegovih prijetnji, kako ne bismo bili zatvoreni u svoju ljudsku skučenost i smrtnost; da ne bismo očajavali u tami grijeha i zdvajali pred raznim protivštinama.

U svetištima, u ispovjedaonicama spoznaje se svetost naroda Božjeg. Narod Božji, ovaj okupljeni narod, ne griješi u svojim sudovima kad prosuđuje ponude koje mu se nude, ili kad se suočava s iskrivljenom interpretacijom svoje povijesti. Ovaj narod dobro znade da bez svijesti o vlastitoj povijesti, bez povijesti, nema budućnosti. Iskrivljavanje povijesti, neprestano prekrivanje povijesnih udžbenika, razaranje mehanizama koji povezuju iskustva sadašnjeg naraštaja s prošlim, dovodi do krize nade i vizije budućnosti, do krize identiteta.

Možemo se pitati zašto se to čini. Čemu promicati nešto što nije izišlo iz duše hrvatskoga bića, niti mu koristi. Premda smo posljednjih godina upozoravali da takvi pokusi ne će donijeti ni gospodarsko blagostanje, niti zadovoljstvo hrvatskomu društvu, bezobzirno su se poduzimali koraci koji su bili nalik prkosu protiv dobra domovine.

5. Dragi vjernici, današnja svetkovina, osvjetljujući sadašnji životni trenutak, omogućuje nam prepoznavati razliku između dobra i zla kao i način na koji se zlo suprotstavlja dobru. U našem smo hrvatskom društvu, kao narod Božji na putu, pozvani i dalje živjeti snagom vjere, donositi radost i jačati nadu.

Nošeni milošću koja nam je darovana po Mariji s tugom promatramo kako se u našoj domovini namjerno otvaraju prostori napetosti, donose odluke koje uzrokuju sukobe da bi se zatim igralo vatrogasaca. Umjesto kulture dijaloga, promiče se kultura konflikta, ne vodeći računa o onome što je uistinu temeljno za boljitak ljudi. I baš tu, gdje nema brige za život, gdje se drugima nanosi tuga i gdje vlada neosjetljivost, rastu i šire se razarajuće klice zla.

Bog nam je pokazao tolika znamenja u našoj povijesti, a o nekima od njih živo svjedoči i ovo Bistričko nacionalno svetište; pokazao nam je put kojim je išla Marija, da bi drugima donijela radost i očuvao nas žrtvama ljudi koji su slijedili Božju volju da ne propadnemo.

Ali, logika zla pronalazi sredstva da stane pred život, da zada bol, da unosi razdor. Jer to je temeljni posao Sotone: razdirati, unositi strah i pomutnju, skrenuti pozornost na nebitno ili manje važno, kako bi slabio žar za važnije i da bi se previdjelo utiranje puta zlu.

6. U današnjoj se svetkovini zrcale vrijednosti za koje nam se valja zauzimati, ustrajno, svakoga dana. Izdvajam sljedećih osam:

1. moliti prisutnost nebeskoga pogleda u teškoćama zemaljskoga života; 2. zahvaljivati Bogu za darove milosti; 3. promicati i braniti život pred prijetnjama sa starim ili novim imenima; 4. živjeti tako da drugi osjete ljepotu Evanđelja; 5. prepoznati vlastite slabosti i grijeha, da bi se očitovala Božja veličina u milosrđu; 6. ostvarivati susrete građene na poniznosti; 7. jačati zajedništvo i solidarnost u nesebičnosti služenja Bogu i bližnjima; 8. uvijek biti oslonjen na nadu vječnoga.

Za te darove danas molimo zagovor One koja ih je živjela u svoj punini. No, trajno ostaje otvoreno pitanje našega odnosa prema otajstvu života. Ono se lako pretače ne samo u bolno pitanje demografije u našoj domovini, nego i u razna druga područja kao što su: odgoj i obrazovanje, zdravstvena i socijalna skrb, dostojanstvo rada, zabrinjavajuća nezaposlenost, razvoj gospodarstva.

Time pogođeni ujedno smo i poučeni da ne slijedimo trag Zmaja koji povlači u ponor, gasi nadu i proždire život. Svaka nas svetkovina Uznesenja ponovno snažnije ujedinjuje; pokazuje ljepotu našega zajedništva vjere i otkriva riznicu naše hrvatske vjerničke baštine koja se pomlađuje osobito po mladim vjernicima koji ne odustaju od Božjega sjaja, niti od poziva koji im Bog povjerava da žive za dobro bližnjih i svoje domovine.

Zato se ne smijemo umoriti u zauzimanju za zaštitu života i za jačanje obitelji; ne prepustiti odgoj djece onima koji ne poštuju vrijednosti stvorenosti i vječnosti; ne pokolebati se pred onima kojima nije stalo do hrvatske kulture srasle s kršćanstvom; ne smijemo odustati od promicanja istine koja je ponizna pred žrtvom ljudi koji su svoje živote izložili za druge.

7. Na kraju, braćo i sestre, želim pozvati sve vas da se pridružimo molitvama pape Franje i cijele Crkve za sve progonjene ljude diljem svijeta koji se nalaze pred životnim prijetnjama, pred onima koji šire zlo, koji progone, muče i ubijaju druge, izravno se protiveći Bogu.

Mislimo posebno na progone i patnje koje trpe kršćani od Ukrajine, preko Bliskoga Istoka i Iraka do Afrike. Zastrašujuće su prilike u kojima se nalaze kršćani, jezidi i druge vjerske zajednice i etničke manjine u Iraku. Nijedan uzrok, a pogotovo ne religija ne može opravdati takva zvjerstva. Ujedinito stoga svoje molitve s molitvom pape Franje: »Neka Bog mira probudi u svakome od nas istinsku želju za dijalogom i pomirenjem. Nasilje se nikada ne pobjeđuje nasiljem. Nasilje se pobjeđuje mirom«.

Molimo za sve one koji mogu spriječiti ranjavanje Boga u ljudskim dušama i tijelima da se zauzmu za uspostavljanje pravednosti i mira. Mi dobro znamo što znači osjetiti bespomoćnost pred nasiljem i kamo vodi ravnodušnost srca pred očitim kršenjima ljudskoga dostojanstva.

Ime Presvete Bogorodice tim je kršćanima na Istoku, bilo da su katolici ili da pripadaju nekoj drugoj Crkvi, trajno u molitvama i zazivima. Neka im ona udjeli snagu, a molitva nas vjernika neka ne prestane biti poveznica s onima koji su Božja djeca i Kristovo tijelo.

Dragi vjernici, u svoje molitve uključimo i svoju pomoć usmjerimo i prema onima koji još uvijek trpe teške posljedice od poplava u našoj domovini i u susjednim zemljama.

U svim svojim nakanama, stavljajući pred Gospodina posebno naše obitelji, ustrajno zazivajmo pomoć blaženoga Alojzija Stepinca, prokušanoga patnjama, i moćnoga zagovornika hrvatskoga naroda i domovine, moleći Gospodina da ga uskoro možemo zazivati kao sveca Katoličke Crkve.

Amen.